

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab exordio Imperij Arcadij & Honorij Augustorum, Anno Domini CCC. XCV. perueniens vsque ad CCCC. XL. continet annos XLV. ita dispositus, vt commodè sextus tomus à S. Leone Magno Pontifice Maximo inchoetur

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

lesv Christi Annus 434 Sixti Pap. Annus 3. Theodosii 27. Valentin. 10. Imp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14566

præterea sum confectus, nisi ut impossibile esse repere-
rim, ad veritatis lineam eadē reuocari aliquo modo posse:
cum ergo ea esse talia nactus fuero, abstinere ab illis re-
centendis consiliiis existimaui; cum præterea, qui ea
cupiunt, habeant alibi, ubi legant.

IESV CHRISTI
Annus 434.

SIXTI PAP. THEODOSII 27. IMP.
Annus 3. VALENTIN. 10.

Quod ordine sequitur quadringentesimus trigentesimus-
quartus Domini annus nomine duorum Consulium
Asparis & Areobindæ Kal. Ianuarij aperitur: cuius pridie
Idus Aprilis Maximianus Constantinopolitanus Episcopus,
cui annos duos & menses quinq; Ecclesiæ præfuit, ex
hac vita decessit. hæc Socrates a. qui & de substitutione
Procli Ipeccatissimi viri in locū eius hæc scribit: Tunc erat
forte septimana teiniorum: quæ proximè festum Paschæ autegre-
ditur. dieq; eiusdem, qui vulgo dicitur quintus, Quo quidem tempore
ab Imp. Theodosio res prudenter tractatae sunt. Nam ne controuersia
vel tumultus denuo in Ecclesiâ crederet, abiecit cancellatione, dum ad-
huc Maximiani corpus insepultum iaceret, per Episcopos, qui ibi ade-
rant. Proclum in sede Episcopali collocandum curauit. Huic autem
negotio suffragabantur epistola Cælestini Episcopi Romani, quæ ad
Cyrillum Episcopum Alexandriæ & ad Ioannem Episcopum Antio-
chenum & Rufinum Thessalonica Episcopum misit, quo eos doceret, ni-
hil obistere, quo minus, qui vnus ciuitatis vel nominatus fuit Episcopus,
vel etiam esset, in aliam ciuitatem transferretur. hæc de sub-
stitutione Procli Socrates.

a Ser. l. 7.
c. 19.
PROCLVS
CREATVR
EPISCOP.
CONSTAN-
TINOP.

II.
CELESTI-
NVS SVF-
FRAGATVS
ELECTIO-
NI PRO-
CLL

III.

h Ser. l. 7.
c. 40.

IV.

c Ser. l. 7.
c. 16.
DE SILVA-
NO EPI-
SCOPO
PHILIPPO-
POLIS, IN-
DE TROA-
OIS.

Quod autem ad litteras de Proclo a Cælestino Roma-
no Pontifice datas pertinet, haud hoc tempore post obitū
Maximiani illas scriptas esse dicere possumus, cum nullum
intereffert tempore spatium, quo ipse Maximianus Ponti-
fex reddi certior potuisset: sed neq; hoc tempore Cælesti-
nus, verū Sixtus eius successor Romanæ præerat Ecclesiæ:
scias autē has datas fuisse litteras a Cælestino, cum damna-
to Nestorio, in locum eius Catholicus subrogandus fuit
Antistes. Cui enim tūc iacer omnes eminere Proclus, qui
ex presbytero Ecclesiæ Constantinopolitanæ hæc I pridem
creatus esset Episcopus Ecclesiæ Cyzicenæ, & ob eam cau-
sam ab electione in Episcopum Constantinopolitanum repel-
lendus videretur: Cælestinus tunc Romanus Pontifex
litteris significauit, illud minime debere esse impedimēto,
quo minus ipse Proclus eligi posset. Sed cū tardius Celesti-
ni litteræ allatæ Constantinopolim essent, iā electo Maxi-
miano, Theodosius Imperator ex eorumdē Cælestini litem-
rarum præscripto Proclum modo mox eligendū curauit.

Fuit autē Proclus iste discipulus S. Ioannis Chryso-
stomi, & in ipsa Constantinopolitana Ecclesiâ eloquentia cla-
rus, ut quæ superius de eo dicta sunt, manifestum reddunt.
Ex quibus memoria lapsus intelligas Socratem, dum non
Chrysoptomi, sed Arici fuisse scribā affirmat: & nisi dixerim-
us in eadem functione Attico etiam inseruisse. Porro
cum idem auctor Procli virtutes commendat, manufactu-
dine potissimum eum enituisse testatur: sed quod ait nul-
lum hæreticorum ab eo fuisse veratum, id qui dem ignaui
potius, quam studiosi pastoris super gregem vigilantis ef-
fect. Verum quæ de eo inferius dicentur, quam omni ex
parte Proclus laudandus sit, facile demonstrabunt.

Huius occasione translationis Procli ex Cyzicena in
Constantinopolitanam Ecclesiā, Socrates de Siluano Epi-
scopo eiusmodi narrationem instituit: c. iam vero (inquit)
de Siluano, quem Philippopolis vbi Thracia Troadem translatus,
dixi, non incommode, arbitror pauca commemorari. Siluanus pri-
mum in Troas Sophista (sibola Rhetoricam didicit: qui quoniam ve-
ligionem Christianam diligenter excoluit, & monasticum vite ge-
nus exercere nitentur, pallium philosophicum gestare noluit. Postea
Atticus eum accessit ad se, & Episcopatu Philippopolis eum dona-
uit: qui triennio in Thracia, atque degens, cum frigus tolerare non
posset (corpus enim habuit exile admodum & imbecillum) obsecrabat
Atticum, ut in eius locum alterum subrogaret Episcopum, se non ob a-

liam causam quam ob frigus accusare vitam in Thracia trahere de-
cui. Siluanus igitur has de re in eius locum sufficit, Constantinopolim
conuocatus est, inuasiuamq; viuendi disciplinam semper excoluit.
Ad eo enim ab omni fastu alienus fuit, ut seponeret in frequentis mul-
titudine ciuitatis, qua tunc celeberrima erat, sandalis indutus ex serico
confectis incederet. Non longo tempore interposito, Episcopus Troadis
moriatur: qua de causa Troades veniunt Constantinopolim questum
Episcopum.

At dum Atticus scem consilium inibat, quem ad illud munus de-
signaret, forte Siluanus in eius conspectum venit, qui ut videt Atti-
cus & confestim curam cogitandi deposuit, & ita Siluanum adlocutus
est: Non est vlla tibi amplius excusatio, qua minus Ecclesiæ admini-
strande curam suscipias: nam Troas nihil habet argenti: ecce isti lo-
cum amonem, quem Deus corpori tui imbecillitati parauit. Ne con-
tuleris igitur, sed Troadem ire matura. Quasi propter Siluanum ex migr-
auit. Sed miraculum ab eo editum peruenire animus est.

Nauis onerata pleni maxime, qua vulgo ad ar. ob latitudinem
vocabatur, in qua ingres vehebatur columna nuper in litore Troa-
dis fabricata fuerat. Nam cum in mare tradenda esset, & magna ho-
minum multitudo cum multis fimbriis eam trahere conareret, nec
commoveri quidem poterat. Vbi istud dies complures factum fuit,
parabatur nauis a demonio detineri. Itaq; Siluanum Episcopum ad-
eunt, rogant ut preces in eo loco faciat: nam eo pacto solum nauem
posse in mare prorari credebant. At ille modestè de seipso prædicans, se
peccatorem appellauit, dixitq; illud non sui, sed altissimi iusti esse. Ve-
ram vbi arctus instabant, venit ad litus, preces illi Des fundit, fanem
vnum manu apprehendit; iubetq; ab eo opus aggredi. Huius igitur te-
ni passu agitata in mare aptina fertur. Hoc miraculum a Siluano
ditum omnes illum pronuncie in oculos magnopere ad pietatem incita-
uit. Siluanus & alii etiam vite officium in agne sua bonitati ostendit
indicia. Nam cum clericus ex litigantibus controuersis quædam sacre-
re videret deinceps veniunt ex clero ludicem esse permisit. Sed acce-
pit litigantium libellum, vnum ex Fidelibus laici, quem a quo & bono
sanere pro certo cognosceret, eam causam cognitioni præfexit, sicq;
litigantes contentione & controuersia liberauit. Hic de causis Silua-
nus maximam gloriam apud omnes sibi conciliauit. hucusque de
Siluano Socrates.

Hoc eodem anno, quo Proclus sedis Constantinopoli-
tanae regimen suscepit, sancta Melania Junior, quæ (vt di-
ximus) Hierosolymis monasticam vitam agebat, litteris a
suo patre Volufianum Constantinopolim accessit: quo
cum venisset, ipsum Volufianum reluctanter hæcenus
ad Christi fidem conuertit, & vt Christianus moreretur,
vitamq; consequeretur æternam, tum precibus ad Deum,
tum verbis apud ipsum infatigabili studio egit. Sed
præclara memoria dignam historiam recolamus, quam
quidē Photius in sua Bibliotheca cognouit esse germa-
nam, dum agit de legatione Volufiani, de Melania eius ne-
pote, & Proclo Episcopo, qui Volufianum Constantinopoli
baptizauit, quorum meminimus superius, dum egimus
de eiusdem Volufiani edicto aduersus Cælestium Pella-
gianum. Verum de eo illud breuiter repetendum, hunc
ipsum esse Volufianum, cuius conuertionis causa a matre
Christiana per Marcellinum Tribunalum interpellatum
diximus S. Augustinum, vt ad Christi fidem eum conuer-
teret: sed datis ea de re vltro citroq; litteris, vt id faceret,
ab ipso sancto Augustino persuaderi tunc minime valuit.
At præstitit tandem Deus, vt id vel seculo tandem perfice-
ret: qua autē occasione; ipsa sanctæ Melaniæ Acta d. sim-
plici pedestrique stylo quidem scripta, sed vera, his verbis
relerant:

Redduntur Melaniæ litteræ ab eius patre Volufiano, qui illo quæ-
dem tempore creatus erat Præficus Romanæ ciuitatis, missis vero
erat legatus Byzantini ad Eudociam Imperatricem, hæc autem si-
gnificabat epistola, quod iam dum illam videte desideraret. Illa vero
cupiebat & ipsa quoque videre patrum, & se persuaderi, vt a Gen-
tilium desisteret opinione. Dubia autem animi, ne quid imprudens
faceret præter id, quod Deo videbatur, cum aliquibus alia monachis
rem communicasset: permitteret autem illi, vt posset professi: e-
greditis Hierosolymis ipsa beata Melaniæ Constantinopolim versus
arripens iter. Per quamcumq; autem transibat ciuitatem & re-
gionem, eam quo par erat at omnes prosequerentur honore & officio.
Ciuitatam enim faceret dotes & Pontificum eam non paruo honore ef-
ficiant: & veneranda virgines, & quas quot erant egregiæ non acti.

V.

VI.
MELACT-
LVM SIL-
VANI EPI-
SCOPI.

VII.
MELA-
NIA IUNIOR
VIT CO-
STANTI-
NOPOLIM.

VIII.

d. Enstas
Metapho-
der dicitur
lanar &
ita non e-
red. dic.

IX.

HERITATA...
LINA A...
VOLAV...
M. PRÆ...
ECTVM.

X.

XI.

MELANIA...
TAGET NE...
TORIA...
SOS.

XII.

VOLVIA...
VNS RED...
DITVS...
CHRISTIA...
SVEX...
VITA DE...
CESSIT.

eam adorabant & salutabant, & tanquam in celo venientem affe-
cebant.
Cum autem venisset Chalcedonem & ad ipsam sinuam maris,
verebatur ingredi, & videbatur perturbata. Ventura enim in ma-
ximum civitatis mulier, que vivebat in exortatione, quicunque
& sicut maximum curam gesserat, & non gustaverat tumulum,
qui sunt in civitate, merito extimescerat & respicebat. Atque di-
veritatem quidem, ubi erat templum omni ex parte benedictum martyri
Euphrosie. Circa mediam autem noctem in artem non parum ex se
effudit suavis odor, & voluptate replet insatiabilis. Quocirca
bona accepta subiticia, dilectiosecum audacter traiecit, & idrefe-
la est. Hinc enim. Hospitio vero excipitur a quodam viro illustri
& aliquo bono nomine quidem Lauso, qui ad preposituram bonorem
aferendat. hic ille quidem videtur esse Lausus, ad quem Pal-
ladius Galata sua scripsit Lausica; eodem enim quoque; no-
mine Palladius cum prepositum vocat, quem & eundem
Imperij nominat quoniam Præpositura hæc esset, idem in
fine operis declarat, ubi ait, eum sacro prefectum fuisse cubi-
culo. Sed pergit auctor:

Invenit autem suam quoque patrum Volusianam grati morbo
oppressam: qui eius habitum admiratus, formaque & vestitus incre-
ditis ex incipiente suspensitate mutatione (extenuatus enim admo-
dum erat vultus eius exortatione) magna voce exclamavit: O qua-
lem ex quali te video, Melania christiana. Illa vero ex eius sermone
sumpta occasione: A me quoque inquit diste, & beate patris, & ac-
cipe indicium futurorum bonorum. Non nec ego laudam desifica-
tio gloriam habuisse, nec pecuniam, nec abiectionem curam ipsius
corporis, nisi per suam habere, me his propediem longe maiora
accepturam. Non autem per se solam, sed per multos quoque alios
in eius mentem sensum irrepere beata Melania, & eius saltem reli-
gionem studere labefactare: sicut etiam per sapientissimum Procu-
lum, cuius filii tunc erat & edictus sacer clavis Ecclesia Constantinopoli-
tana. Qui cum ad eam venisset, & iussu beate Melanie eum
ad pietatem diceret: in dictis illius adeo esse admiratus, ut etiam
dixerit postquam veritatem, quod si Roma tres haberet tales, nec
ille, quidem numerum inquam auderet Gentilium, sed hæc quidem
perfecta.

Postquam autem Volusianus sensit Melaniam velle Imperatorem
quoque ad incitare, veritatem protinus, ne violentum & non volentem
repararetur esse baptisimum, & quam ex eo esset consecutus,
ipse mercede primaretur, eam a corpore prohibuit. Et in quidem
(ut dicitur in passio post) rem a se adimplevit, & abierat Gentilium
opinionem, tractatus est ad Christum. Illa autem nec aliorum curam
abiecit: sed cum tunc esset exorta Nestorij blasphemias, & mali-
ginos multos in errorem adducere etiam ex illis, qui erant in verbo
veritatis: ipsa erat, que magnam aduersus eum imbat certantem, &
rationem & inane redderebat eius sophisma, a mane usque ad vespertinam
interfendens, qui eam interrogabant, multi que ex illis, qui decepti
fuerant, persuadens, & cor reducens. Quomodo enim malignus se ab
ea vincit non ferens, in verum eius convulsum, nempe Pintianum,
& ei apparet miserabilis, cum lagabri & nigra veste accedit ad
eum, & gratia mittit: & primum quidem se ipsius Im-
peratoris & eius famulorum cor mutaturum & in contrarium tra-
ducturum, deinde etiam se miserabili exitu finit vitam, procura-
torum quoque confectis doloribus, illa autem hanc esse artem mali-
ginis intelligens, Christi nomen, quod gratissimum illi plagam afferat,
innocens, efficit, ut si statim emanesceret. Deinde cum accepisset eum
qui cum ipsa erat sacerdotum, & incepisset narrare ea, que videbat
& audierat: sensu repente dolorem in coxendice, eumque adeo a-
rem, ut vocem amiserit, & nemo dubitauerit in esse manifestum
inimici insulsum. Cum sic ei productus esset dolor ad sex usque dies,
& illa hora in maxime malum intenditur, quo nigros aspexerat,
& miris audierat (aderat enim dies septimus) accidit aliquis renun-
tians patrum Volusianum venisse in periculum, ne repentina morte
vitan mox finiret.

Hoc postquam illa audivit, est propter dolorem coxendicis vix
se posse mouere, manibus & lectica protinus ad eam veila pro-
fiscit. Valde enim angebatur animo, non quod ille moreretur, sed
quod mortem subiret anime, ut qui baptisimus incarnationem non-
dum esset affectus. Deinde venit quidam alius, et significavit Vo-
lusianum esse baptisatum, & cum eam sepe questum non inueni-
set: sed eam mortuo dei meri didicisset, alium ducem rursus in uictum,
per illum sit situm tunc, & baptisimum consequitur. Cum hac ei dicta ef-
sent, eam dolore anime profusus essent etiam morbus corporis, & li-

bis quidem carebat etiam dolore, & per inuenitur, & communis
nominis afflictabatur delectare, adeo ut vix reliquum per se ipsa conficeret,
& qui portabat, pro eo, quod prius portabat, ad Deum laudandi flatum
manus excedebant. Deinde cum venisset ad patrum, & verbis
eum confirmasset, & de ea, que illi est vita differisset, latinum & bo-
na se preditum transmisit ad viam, que ducit ad Deum, in pulcherrimo
viatico, nempe, pretioso Christi corpore & sanguine eum inbrui-
xisset, & se ut tunc recederet, perfectisset. Et hæc quidem hoc modo gesta
sunt, illa autem cum multis quidem dies hic transigeret, in paucis ve-
ro multis plurimum profulsisset, & ante alios Imperatoris & ipsi Im-
peratoris, in autem erat Theodosius inani & maiori opus habet curatio-
ne, ut quorum animi maiori mundi gloria essent tumidi, cum hæc &
alia plura fecisset, egreditur de civitate, &c.

Peruenisse autem ipsam ad diem Paschatis Hierosoly-
mam, auctor Iudæi, ubi plane apparet, sequenti ab eius ad-
uentu anno Domini eam Hierosolymam redisse: cuius
monitu Eudociam non nihil profecisse, ex eo potest intelli-
gi, quod & ad peregrinationem Hierosolymam postea
sulcipiendam eam inhiamallet: quando autem id conti-
gerit, suo loco dicemus. Porro non Eudocia Augustam tam-
tum, sed & Theodosium congressit Melania esse redditi
meliozem, ex rebus postea educebitur possimus opinari.
Quod enim Melania Catholica fidei zelo zelaret, ipse est
credere, eum aduersus Nestorinos concitasse, permouisse
seque, ut Nestorij libri Imperatorio vetarentur edictis, quod
sequenti anno, quo ipsa recessit Constantinopolim (ut dice-
mus) est promulgatum. Celeberrimi quidem nominis
fuisse Melaniam antiqua parentum nobilitate, tum etiam
admirabili sanctitate, totoque factam orbi Christiano no-
tissimam, que dicta sunt tunc de ipsa, tum de eius aua
Melania Seniore, demonstrant.

Sed quoad Theodosium Imperatorem spectat, sicuti
rebus sacris bene consuluit, dum Constantinopolim necessi-
tatis, quas ex frumenti a penuria eos pati contingeret,
accurate prospexit, dum sexcentas & vndecim auri libras
huic operi perpetuo inseruituras adscripsit, pœna dupli-
apposita, si quid inois preteritu fuerit a magistratibus
imminutum: hæc enim liberalitate solari voluit aliqua ex
parte merorem ex superioris anni incendij clade sulcep-
to. Ab eodem quoque hoc anno data constitutio, & re-
peritur de bonis clericorum & monachorum ab intella-
torum ecclesiarum & monasterijs, quibus adscripti erant,
dandis, patronorum iure seruato.

Sub huius quoque anni Consulatu S. Prosper, dum agit
de signis Antichristi, & eius præcursoribus pleudoprophet-
tis & impostoribus, quid acciderit admiratione digni Car-
thagine, que adhuc Romano Imperio libera seruabatur,
narrat his verbis: Nostra quoque temporibus, Affare P. C. Con-
sule Carthagini constituto, hoc signum diabolum, monstruosumque
quod illi accidit, quis illius patria eius horat? Quodam innocen-
la Araba natione, amilla Dei habitum gestans, cum in balneo lauan-
simulacrum quoddam viceris impudice respiceret, & se ipsam, ei-
que se consularis, domicilium se diabolo perabat. statim ille leo qui
ragiens circum, quem querebat, inuenit. Matris igitur gutturi ipsius
occupans, nullum cibum, nullamque potum iudicans per septuaginta
ferme dies totidem, noctis ieiunium sibi diabolus ex capro possessore
vasi exhibuit. Hoc monstrum parentes puella per tot diemum spatia
ausferri posse sperantes, dum inge malum vltimus tolerare non possunt,
simul cum filia se in gesserunt sacerdoti, que acta erant, sublece indi-
cantes. Hoc mortuum puella ferebatur, anem quamdam noctis medio
apparere, que sibi ore nescio quid infunderet.

Stupor tunc inerat cunctis, videre puellam nullis indicijs diuerti-
cium fudatam, nullo pallore seu tate vel debilitate confectam; quin
potius robustam sacro visceris mole reuererunt. Cumq; incredulitas
videretur, que dicebatur, habito consilio, in monasterio pullarum, in
quo reliqua S. Stephani sita sunt, sacerdas puellam simul & Preposi-
to commendauit. Illic prima tertia die apparuisse illam auoni asseruit,
sibiq; increpasse, quod neq; sanæ, neq; sibi compassillam appeteret lo-
cum, qui sibi accedere non liceret. Per duas sanæ hebdomadas nihil ci-
li vel poculi sumens in monasterio mansit. Accidit autem, ut quinto
decimo Dominicus illuc ferret dies, ascendente nobiscum sacerdote,
ut matutinum illius sacrificium solito offerret. Puella Prepositus ad
altare perduxit, eo ingressu & habitu quo solent rabore possessi ex-

XIII.

XIV.

XV.

XVI.

VIRGO OB-
SESSA
QVOMO-
DO LIDE-
RATA.

IESV CHRISTI

Annus 435.

SIXTI PAP. THEODOSI 28. IMP. ANNUS 4. VALENTIN. 11.

QVADRINGENTESIMVS trigentesimus quintus Christi annus duobus Augustis Confusibus Theodosio decimum quintum & Valentiano quartum notatus extat in Faldis: quo cum ex scriptis Nestorij iugiter in Ecclesia Orientali controvertitur agitentur, concitanturque tumultus & rixae, visum est Theodosio Imperatori discordiarum tollere seminarium, ipsosque Nestorij libros publica edita sanctione damnare. Hoc igitur anno ad Leonium Praefectum ista rescripta est:

Damnato portento sae superstitionis auctore Nestorio, nota congrui nominis eius inuicem gregibus, ne Christianorum appellatione abutantur: sed quemadmodum Ariani lege diua memoriae Constantini ob similitudinem impetratis Porphyriani a Porphyrio nuncupato, si vbi que participes nefandae sectae Nestorij Simoniani vocentur: ut cuius scelus sunt in deserenda Deo imitari, eius vocabulone iure videtur esse sortiti. Nec vero impiorum libros nos, aucti sacrosque Nestorij aduersus venerabilem Orthodoxorum sectam, decretaque sanctissimum concilium Antiochenum Ephesum habiti, scriptos habere, aut legere, aut de serbere quisquam audeat. Quos diligenti studio requiri, ac publice comburi decernimus. Ta vt nemo in religionis disputatione aliquam de supra dicto nomine faciat mentionem, aut quibusdam eorum habitis Ceterisque Theodosio XV. & qui fuerit innotuit, hac eadem litterarum ex Codice Theodosiano accepta, aliquanto latior extat apud Ephesios h Acta, na & ad hinc eiusmodi habet additamentum: Summa prouide illiusque auctoritas tua curat, vt nostra hac sententia omnibus pronuncius iustitiae editis & promulgationibus primo quoque tempore notafiat. Haec autem legem Romano simul, & Graeco sermone edidimus, quo omnes perspicue intelligere queant. haec tibi quibus appendix inhaeret Praefectorum, qui eandem sanctionem i promulgauerunt, illa ipsa instantius inculcantur.

Huiusmodi aut promulgato edicto, tamquam obstruendo foramine aspidis, alia via impietas, neficia legibus coerceri sibi exitu ad alioru exitu impudicae quoque fuerit. Et quoniam modo: Audi consiliu latane. Cuius libri Nestorij, qui interfecti essent igne vindicte cremarentur, ne magno periculo coru lectio cladesina visu esse possent: mox qui blasphemiarum fluctibus exsiccata videntur Nestoriani ipsum fontem aperire, vnde illa primitus deriuauerunt. nimiru Theodori Mopsuesteni, & Diodori Tarsensis Episcoporu, a quibus veneno propinatus Nestorij fuerat, libros vbiq; legedos exposuerit; & quo latius spargerentur blasphemiae chartae, eorumq; volumina in Syroru, Armenoru, atq; etia Persaru lingua transferenda curarunt. Sed & illud cogit detergere, quod eos esse Catholicos probare conati sunt, vt potes qui dicent in ipsis esse legitimum in persona Christi duarum naturarum confessionem. Erant autem hi libri ab iisdem cotra Eunomium atque Apollinarem confcripti. Habet haec omnia Liberatus diaconus, qui ista mox subdit &:

Vbi haec agnoverunt Acacius Melitenus in Armenia Episcopus, & Rabula Edessensis Episcopus (de quo has successores eius in epistola sua dicit, Hanc praescriptis, qui omnia praesumit, aperte in ecclesia sua anathematizate, scilicet de Theodoro Mopsuesteno superius inueniens scripturum Armenia Episcopus, ne Theodori Mopsuesteni libros susceperent, tanquam heretici essent, & auctores dogmatu Nestoriani, insinuantibus Episcopo Ciliciae Rabulam & Acacium, quod his non ex charitate, sed ex simulatione & contentione fecissent. Congregati sunt ergo in vnum venerabiles Armenia Episcopi, fuit hoc nobis Concilium praesenti anno in Armenia celebratum, cui idem Acacius cum Rabula Edesseno Episcopo interfuit. De Acacio autem, qualis quantusque vir fuerit, saepe superius est demonstratum, de Rabula haec habet Theodorus lector l: Rabula Edesseni Episcopus cum erat: Andreas vero Samosatensis (hic signifer Nestorianorum fuit) accusauit eum, quasi contra duodecim capita Theodoretis scripsisset. haec ipse. Cum igitur sic (vt dictum est) conuenissent Episcopi in

Antonia

XVII.

a1. Cor. 10. b2. Cor. 6.

epulis potibusque mulieres advenire. Sed vt se illa prostrant altari, clamore stertus sui concitis affantibus genibus lacrymasq; induxit, quibus tantum malum auferendum praesens plebs Dominum exorabat: erat enim hem indocens inuermur in populo. Peracto itaque sacrificio, cum eadem inter ceteras breuem particulam corporis Domini timentiam a sacerdote perciperet, semihora manducans, trahere non valuit, nondu illo iugato, de quo dicit Apostolus a: Quo conuentione Christi ad Bethel? & iterum b: Non potestis calicem Domini bibere, & calicem demoniurum. Manu igitur faciem eius sustentante sacerdote, ne sanctum proiceret; a quodam diacono suggestum est, vt calicem salutarem gutturi eius Pontifex applicaret, quod factum est. Statim vt locum illum, quem diabolus obfederat, Saluatoris imperio reliquit, sacramentum, quod ore gesserat cum Laude Redemptoris transglutisse, puella clamauit. Hinc latitia, hinc voces in gloriu Dei, quod post octoginta & duos dies diabolo expulso, puella de potestate fuerit erata inimici. Oblatio igitur rursus gratiarum actio pro ea fit, sacrificii que percipiens certam partem praeco ei reddita vsui. Tunc etiam diem haec aguntur, spiritu diuino acti diaconus eiusdem rituli statum illum sublatum conseruata in puluerem, omnemque insidiantis asstitam superant diuina maiestas. haec tenus de arrepta uirgine Prosper; qui & de importoribus ista subdit:

XVIII.

DE MONACHIO IMPOSTORE.

Nonimus etiam illuc aduenisse quemdam sub specie monachi, qui quadam signa caritativum se operari fatebatur. Cuius circa caecos & claudos phantasticos quosdam ageret usus, eosque oleo nescio cuius mortui ovis linitret; vt sibi visus gressuque redditis agnum abant, discedentes, in illis, quibus antea tenebantur, insinuatibus permenebant, sed in his proditum se cognoscens solutor ille aufugit. In Asia vero sine ipsum, sine alium tanta fecisse, quidam Christianu religiosus & nobis enarrauit, haec ipse: que autem addit de Flore impostore in Italia, sub Leone Romano Pontifice, agemus suo tempore.

XIX.

c Vincent. li. in cont. h. v. c. 42. d Gennad. de script. Eccl. c. 64.

Hoc ipso anno, qui numeratur tertius ad Concilio Ephesino, Vincentius Lirinensis cum aduersus omnes hereticos, tum praecipue ad sepeliendas penitens ecclesiam emerlas, Pelagij, Caesetij, atq; Nestorij haereses dilertillimum elucubrauit commentarium, signat ipse quidem praesens tempus, dum ait e de Ephesino Concilio, Ante triennium ferme in Asia apud Ephesiam celebratum est, vira clarissimus Basso Antiochog, Confess. de cuius quidem opere haec habet Gennadius d: Vincentius natione Gallus apud monasterium Lirinensis in sulis presbyter, vir in Scripturis sanctis doctus, & notitia Ecclesiasticorum dogmatum sufficienter instructus, composuit ad euitanda hereticorum colligata nitida satiu & aperto sermone valdissimam disputationem, quam, abscondito nomine suo, titulat, Peregrini aduersus hereticos. Cuius operis quia secundi libri maximam in schedulis partem a quibusda furastam perdidit, recapitulato eius pauca sermionibus sensu pristino composuit, & vno in libro edidit, haec Gennadius.

XX.

e Vincent. c. aris. profa.

Sed quinam fuerit iste Vincentius, ex his, quae ipso initio praefatur operis, vnde inquiramus, ipse suppeditat argumentum, vbi ait e: Cum aliquandiu variis ac tristibus seculari militia turbibus voluerimus: tandem nos in portum religionis sancti semper fidelissimū, Christo assistente, condidimus, vt ibi depositis vanitatibus ac superbiae fluctibus, Christiana humilitatis sacrificio placantes Deum, non solum praesentia vita naufragia, sed etiam futuri saeculi incendia vitare possemus. haec ipse, quam obrem in eam adducor sententiam, vt hic ille sit Vincentius Galliarum aliquando, viuente sancto Martino, Praefectura nobilitatus, quem Seuerus iustitice laudat, nosq; de eo superius egimus. Florebat plane his reponibus illud caenobiu, illustris sanctorum domus, insulae Lirinensis, de quo pluribus sito loco agendum erit inferius: haec excepit e tumultibus Galliarum tanquam portus (vt ipse ait) e procellis liberum Vincetium ipsum; cuius quidem quam mira fuerit eruditio, libellus ipse ostendit: vt vix sit reperire, qui paucioribus chartis maiora & feliciori tractatu coneluserit (licet commentariolus idem sit, vt ipse testatur in fine) ex duobus a se scriptis Commonitoris epitome, his temporibus admodum accommodatus, & in Ecclesia Catholica semper posteris profuturus, cum nunquam defuturi sint Nouatores haereticis, ad quos penitus explodendos idem auctor summa industria laborauit.

f Henric. in dial. 1. c. 12.

Industria laborauit.

SVI 8